

Թահսիլի ուղում ու ֆինանս կայանները
նի, և քանի որ օրինակներ պիտի ետևագ
լիմենքիկէ, ինքնաբերական տիրո :

Հալ պու քի տնտեսական պոլիտիկա
տա ետևելը վէ չարքազ հիշ պիր հի
սապ օլաւադ իտի, զիրա, հէր ֆէնա
լըքն անասը վէ էսաոր ճէհայէթ օլ
աուղու թագաւորտէ, պիր թարափտան
ճէհայէթէ գարչը սէօյլէյիպ, վէ էր
քէք ճիւղինն իմինէ չալըլըլըլը
հալտէ, տիկէր թարափտան տալիս,
տէլէք ֆըրքա սու պօշալտարադ տօլ
տուրմանա չալըլան չալըլըլըլը կիպի,
հէր խանէտէ, վէ հէր իպրէթի վէ նա
սիհայթը օնտան ալաճադ օլան չօճուգ
լար վալիտէլընի, թէքմիլ ճէհայէթ
տէ, վէ հէմտէ պիլէրէք, վէ գաւոր
օլուպ, վէ միւրաւ տիրէլէքէք, պազը
սալըլաճադ տիմէք իտի :

Ինսանլար գօլալըլըլըլը սահիհիւր
գապուլ իտէմէլըլըլը, չօք սահիհիւր
լէր, երկըլըլըլը վէ պիլիէրճէ սէնէլըլը
գօլալանտըլտան վէ թալանտըլտան
սօնրա գապուլ օլունմուշլար տըր, գա
տըն ճիւղինն հուգուգու, զէքէալիթ
վէ գուտըլթի, վէ հուրըլիյէթի վէ
միւսալաթը մէսէլէսի տալիս, պու գա
պիլտէն օլունմուշ տուր : Մուսալիլէք ան
ճադ եէտի պին, վէ իրաթիւնայլար
տալիս պին եէտի երկըլըլըլը սօն
րա, չու սահիհիլի ֆարգ ու ֆէհմ իլէ
գապուլ իտէպիլմէքիլէ պաշլըլըլըլըլը
տըր :

Կըրչի, ալիմիլըլըլըլը, իլի աղըրտան
պէրու, գալէմ սահիլի գաւորըլար
կէօրմէքիլ թէճրիւպէսինէ նայիլ օլ
մուշ, վէ արալըք արալըք ալիմ գա
տընլար կէօրիլ տիւր, լաքին, պին
լէրճէ սէնէլըլըլը պալթըլ իթիգաւորտան
գօլալըլըլըլը գուրթուլաւաւորըլտան,
եազըն վաշթըլարա կէլինճէքէ գա
տար, էհէմիլիլէք զիլմէլըլըլը տիւր, հալ
պու քի, նիհաեթիլ իլէ էմի, պու չէ
լէք ու իթիլիլար տալիս օնտօգուգուն
ճու աղըն թէճէլիլի լէլհաւորտա
մուգալէտ պուլունտուղունտան, ար
թըք չիմտի, մէքըլըլըլը սահիհիլէք տա
լի թանըլմանա, վէ տալա վէ իտտա
իտիլմէլէ, վէ չարնալար գապուլ օլուն
մանա պաշլըլըլըլը տըր :

Հէր եէնի վէ պիլիլէք թէգաւորտիւմ
պանտէրաւըն, իլը տէֆա չէքմէքիլէք
չէրէք ու իթիլիլարա Սմէրիգա նա
լիլ օլունգու կիպի, գաւորըլարն հու
գուգու վէ հուրըլիյէթի վէ միւսալաթը
պանտէրաւըն տալիս, Սմէրիգա չէքմիլ
վէ հէր իլմի գաւորըլարա տալիս էօյ
րէթմէքիլիլէն էլգէմիլիլէթի իպրէթինի
տիւնաւա լիլմիլ, վէ պու գաւորըլար
տալիս իլթիլիլա իլթմէք իլթմէքիլիպ,
վէ ալթըլըլը վաթիլի կէլիլ օլունգուն
կէօրտիլիլէնէն, նասըլ քի զազէթա
լարտա օլունմուշ տուր, էրքէլէք իլէ
պէրապէր, գուրա վիլմէլիլիլի տալիս,
իտտա վէ ինրա իտէպիլիլի տիւր, էօյ
լէ պիր չէրէք վէ էօյլէ պիր իթիլիլար
քի, իսայլի սէնէտէն պէրու չալըլաճա
տա օլան Լօնարա պիլէ, չու մագա
տինէ պու սէնէ տալիս նայիլ օլունմուշ
տըր :

Եվլիթ, տահա թէքմիլ տիւնա,
պու ճիւղիլէ, թէքմիլ ճէհայէթ իլին
տէ պուլունմադտա, վէ պու գուտու
րունն հիտալըլըլըլը գաւորըլարըն չէք
մէքտէ տիր, գաւորըլար հազըլտա,
հազըլը օլարադ հէր նէ թէչէքիլ վար
իւն, քեաֆիլիլիլ տալիս սէպէպիլ էր
քէլէք տիրէր, չիւնքի օնլար ատամ
եէրինէ գօլմանարադ, պիլիլէրճէ սէ
նէլէրտէն պէրու ճահիլ սաղըլաւորտան,

վէ թէքմիլ ինսան ճիւղինէ ճէհայէթ
վէ պալթըլըլըլը սիւտիւ էմտիրտիլըն
պաշլըլըլը, հալէա պու կիւնէ գաւոր
տալիս էօյլէճէ տէքմիլ իլթմէքտէ տիր
լէր :

Պաղաթ, նասըլ քի սէօյլէտիր, ար
թըք վաթըլ կէլիլ տիր, պու սահիհ
լիլիլ տալիս հէյթէլիլ քիւչաւ օլուն
մուշ, վէ ըլըլըլը վէ հուրըլիյէթի, վէ ա
տալէթ իլմէլիլ վէ թարափտարը օլան
լար, սէմալէք հազըլ պուլունմադտա
օլունգաւորտան, իլթէ հիլթմէթիլիլ
տա, պէօյլէ Թօրթ Սանլար գուհուրա
կէլէրէք, գաւորըլար սէտալարըլըլը
լա, հէրքէա տալիլթ օգուլադտա,
վէ զաֆիլթ վէ իտար ուլգուտունտա
պուլունմադտա ուեանտըլմադտա տըր
լար :

Մատամ Թօրթ Սան 1804 սէնէսին
տէ, Պրանսատա տօղմուշ օլունգ, 28
եաշընտա իլթէն գալէմ մէյտանընա
լըլըլըլը, վէ պու տէֆա արաֆորանիլ
մահը հալին 8 ինտէ վէֆաթ իլլէտի
կիւնէն, տէլիլ եալըլըլը պատիլի իթ
իլիլարը օլան Պրանսատա, իլլա, գաւոր
ու հալիլիլիլ թանըլտան, վէ լիւնա
գաթ վէ էհիլիլէք հազըլընտա իլգա
րը թէհայիլիլ իլթմէքիլիլ պիլմէքիլէք
գուտըլթիլիլէ վասըլ օլունգ պուլուն
հէր միլլէթ վէ հէր ատամը, տիւչարը
մալթէմ իլլէմիլ տիր :

Մէրհուլմէ չօք չէլլէր իլգէրինէ գա
լէմ իլլէտիլ, ալլէլիլաւաւ չօք րօման
լար եազըլըլը, վէ տօլիլա տիւչարը հա
սէնէ վալ իլլէմիլ տիր, վէ էօմիլիլիլ
սօն սաալթընա գաւոր, գալէմիլ էլին
տէն պըրադմանարադ չալըլըլը տըր :

Պու չէօնլէթըլար գաւորըն թէր
ճէմէլիլ հալիլիլ էլէ կէլիլիլիլիլիլիլ
լաւըլըլը մալիլաթ լիլլէք նիլլէթին
տէլիլ :

Մատամ Թօրթ Սան, պու կիւնքի
կիւն, էն պիլիլէք էրքէք միւսլիլիլ
լէրին սըրաւընտա երկըլըլըլը պիր մէլ
գը թուլմուշ օլունգունտան, վէ ար
թըք միլթարիլ քիլիլիլիլ ուեանըլ
ատամլար պուլունտուղունտան, գա
տըն թայիլիլիլիլ տալիս, թըպըք էր
քէքէր կիպի, Թահսիլիլ ուղում ու ֆիւ
նուն իտէպիլիլիլ էֆըքար վէ իտտա
աւընը, գապուլ օլունմադտա, մէմուլի
գալիլիլ տիր :

Շու միւսալաթիլիլ, միլլէթիլիլիլ
լիլիլալէն տալիլ պիր գալ լազըլտը
սէօյլէմէքիլիլ, վաճիլալէտէն ատա ի
տէրիլ :

Եվրօպանըն հէր մօտաւընը, վէ հէր
ֆէնա մօտաւընը, վէ հէր սէֆահայթը
նը վէ զէլգէքիլիլիլիլ, վէ մուլըլըլը ու
սուլ ու ատէլթիլիլիլ, անիլան թագ
լիլ իլթմէլէ չըքըլան, վէ պու կիւն
քի կիւն իտարա, վէ պօշլըլըլը վէ պօշ
պօշալըլըլը տա, ճէլլան կիպի գօլալ
տա, Թահսիլիլ իլիմ վէ թէրպիլիլ ճի
հէթիլլէ իսէ, հէնուգ թօպալադ գաւոր
պիլէ եէթիլիլիլ պաշլըլաւալը օ
լան գաւոր թայիլիլիլ իլիլիլ տա
լիլ, չու հալտէ գալարըլարը թագ
տիրտէ, պիր կիւն Թօրթ Սանլար կէօր
մէքիլիլ իլթըլիլ հաւըլ օլալիլէճէքմի
տիր, աճապա միլլէթիլիլիլ պալէտա
կէօրէրէք, սահմանադրալանըլ տէլէ
լէք, եէրէ եուրտա սըղմադ իլթմէ
լէն էրքէքէլիլիլ, չու չիմտիլիլ զըլ
մէքթիլիլիլիլիլ, Թօրթ Սան տէլիլ
պիր Թօրթ Սան կէօլիլիլ պիլլէ չը
գաւորալիլիլիլիլ իլթըլիլ տիր :

Լաքին, պիլիլ եանըլըլը սէօյլէտիլ
պիլիլիլ էն ալիլ վէ էն քեալիլ զաթ
լարըլըլըլը իտտաւալըլ ու ուր քիլ զըլ

լար եալըլըլը պիր տիլ գօլալալ
եազմադ էօյրէնմէքիլ իլթիլիլիլիլ
պաշլըլաւալալալալ վէ թէլիլիլիլ էօյ
րէնմէլիլ իլիլիլիլ, չիւնքի, գաւոր թա
լիլիլիլիլ պաշլըլաւալալալալ, աշը
լըք վէ թէլիլիլիլ, վէ չօճուգլարըն
տաւալըլ իլթմէք, վէ էլ սիւլիլիլիլիլ
վէ թահթա սիլմէք, վէ չօրալ էթիլիլ
եամալըլ եամալ իլիլ, վէ կիւնա էր
մէնի գաւորըլարը, պու գաւորըլ չիմ
տիլիլ գաւոր պիլմէլիլ իլիլ տէ, չիմ
տիլ էլիլիլ գաւորըլարը կիպի էօյրէ
նէճէքէր իլիլ :

Թօհաֆը չունտա տըր քի, պու տէ
տիլիլիլիլ զաթէն, հէր եէրին վէ հէր
միլլէթին ֆուգաւ գաւորըլարը, պիր
պիլիլիլիլիլալալալալ չօք ֆարգըլ սուրէթ
տէ, էքք ալէա պիլլէքտէ տիրէր, վէ
հէր միլլէթտէ օլունգու կիպի, միլլէ
թիլիլիլիլ տալիլ, մէքթէպէ գըլըլըլը
հէմէք աղը, վէ հէմտէ աղ չօք հա
լի վաթիլիլ եէրինտէ պուլունմադտա
չօճուգլարը կիլմէքտէ տիր, չիւնքի,
բարա վէլիլիլ իլթիլալ իլթմէքտէ
տիր, տիլիլիլ տիր քի միլլէթիլիլիլ
էկէր գաւոր թայիլիլիլիլիլ պիր թէպէտ
տիլալալալ պէքէմէքտէ իսէ, անըլա
զէնիլիլ վէ էնալիլ գըլըլարընտան պէք
լէմէքտէ տիր, հալ պու քի զէնիլիլ
էնալիլ գըլըլարըն, օ տէտիլիլ չէյ
լէրտէն հիլ պիլիլիլ եամալաւալալալ
րը ալիլիլիլ տըր, չիւնքի աղաճըք հա
լի վաթիլիլ եէրինտէ օլան պիր ֆալիլ
եա իլիլիլ, իլթմէք իլթմէքիլիլ, վէ
հալթիլ չօճուգլունա սիւտ վիլմէքիլիլ
պիլլէ աւըլալ վէ պաւալըլըլը, վէ ֆա
գըլըլըլը տէլալիլիլիլ սալըլալալալ տըր,
հէրպիլիլ էլիլիլ պիր աշըք, պիր ալ
վալ, վէ պիր պէպէմէ պուլունմադտա
տըր, վէ քէնտի գըլըլարը վէ գաւոր
լարը, պիլիլիլ վաթըլըլարըն սիւտ
վէ իտարա, վէ էօյլէ չէլլէր լազըլ
ալըլարըն իտարալալալալ, եա թէն
պէլ թէնպէլ օլունգունա, վէ եալաւ
իտարա գաւորաւալալալ, վէ իտարա
իլթմէք իլիլ կէլիլիլիլ տիրէր, վէ
գըլըլար մէքթէպէրտէ, ֆալալալ, տըն
տեալալալալալ իլիլ էօյրէնմէլիլ տիրէր,
վէ աւըլալալալալ իլիլ էօյրէնմէլիլ
տիրէր, եէմէք իլիլիլիլ, վէ էլալիլ
պիլիլիլ տիրէր, վէ սաալիլիլիլիլ
պիլիլիլ տիրէր, տէլիլ պաղըլտան, վէ
իտտա իտէն էրքէքէր, պիլիլալ քէն
տիրէր, քէնտի գըլըլարըն, հէմիլիլ
լէրինէ, զէլիլիլիլիլ վէ վալիլիլիլիլ
նէ, քիլալըլըլը գաւոր տըր տէլիլիլիլ
օ սէօյլէտիլիլիլիլիլ հիլ պիլիլիլ եաւ
տըրմալըլ, իլլա, գուտըլթիլիլ միւսա
ալտէ իլթմէքտէ իլթմէքտէ, իլթիլ չիլ
թէ իլթմէքտէքալար թուլմադտա,
վէ օլունգ գըլըլ արըլտան իլթմէք
մանիլիլ ֆիլիլիլիլիլ, վէ գաւորիլ
մանիլիլ, վէ ճիլիլ պիլիլիլ չարալար
վէ զայրիլիլ իլիլ իլլալարը քէնտիլ
սարֆ իտէրէք, պուլիլ կիպի տօնալ
մադտա, վէ քէլիլիլիլ օլունգ օլունգ
րարադ, էլիլիլիլ պուլիլ տէլիլ թաթըն
մադտա տըրլար :

ՏԱԽԻԼ ԻՅԷ

Տիւնքի Պարալ Պօֆօր զալէ
թալընտա օլունմուշ տուր :

Պու սապալ չէլը օլունմալ թէլիլ
նալթալիլ հալալալիլիլ իլթմէք, Սըր
պիլիլ իլ Պալըլիլ պէլիլիլիլ եալըն
աա մուհարէպէ վուգու պուլաւալալալ
վէ հէմէք պու կիւն եալըն մուհարէպէ
նէ պէտ օլունմալիլիլ : Սըրալ օլուն

տունա, Տըրիլա կէլիլիլիլ մաաա
կէլէճէք պիր էօլ պըրադմաճադ իլթիլ
հիլ իլիլիլիլ սէնիլիլ ճանիլիլիլիլ թէ
տալիլիլ լալըլմէք թէլիլիլիլ օլուն
մուշ, վէ Սըրալ վէ Օսմանըլ մուհարէ
պէլիլիլիլ մէյտանը հարալ օլաճադ օլան
Պօնաւա վուգու պուլաւալալ մուլիլ
լալըլ հարալիլ իլիլ, նիլալմէքտա պիր
հարալ քանը թանգիլ ու թէրթիլ օ
լունմուշ տուր :

Էմիլիլիլ չալիլալ պիր թալմիլիլ
կէօրէ, Սըրալիլ 30 վէ եա 35 պին ա
քէրտէն զիլաւալ գուլիլիլ, Օսման
լը թօրալըլ իլթիլիլիլ հիւճուլ իտէ
մէք գուլիլիլ մէլիլիլ իլթիլիլ անճադ
20 պին աալիլիլ նիլալմէքտէն, վէ
էլիլ քէթիլ սիլալըլ պուլունմադտա
տըր, Պու գաւորալալ քէրէք գալըլ հիւ
քիլմէթիլ Սէնիլիլ, Նօլիլ-պալար վէ
Սօֆիա վէ Վիլիլիլ օրտու գուլմուշ
օլան, վէ ճէման 50 պին աալիլիլ ի
պարէթ պուլունմալ իլ Ֆըրըլալիլ ա
քէրիլիլիլ մաաա, 12 պին նէֆէր
թալմիլիլ օլունմալ Պօնաւալ չիմալ ք
աալաւալ, վէ Արալիլիլիլիլիլ Եօ
գալիլ քէմիլիլալ պուլունմալ 11.500
աալիլ չըլալաւալալ տըր, սընթըլ թալի
րէտիլիլիլ իլ իլթըլարըլ կիւն պէ կիւն
արթմադտա օլան 20 պին իլթիլիլ
աալիլիլ տէ պուլալալալալ պաշլալ տըր :

Դարաւալ իմարէթիլ, թէքմիլ պի
թարափըլ գալիլիլիլ իլթիլիլալ
կիլիլիլ օլունգունտան, հիւքիլմէթիլ
Սէնիլիլ պիլիլիլ գուլիլիլ աալիլիլ
էլիլիլ սուհուլիլ Սըրալիլալ գալ
չը չըլալալալիլիլիլ տիր : Դարաւալ
պէլիլ Օսմանըլ օրտուաւալալ հարա
քէմիլիլալալ ալաւալալալ, պիր ա
ր օլըլ քէնտի հուտուտ իլթիլիլիլ
աալիլ ճէմ իտիլիլիլ տիր տէլիլ
լան իտիլ, պու պապալ սաալալալ
հալըլիլիլիլիլ պալ թէլիլիլ իլթըլ
թէալիլիլ կիլիլիլ տիր : Իրէտիլ միւ
չարիլիլ մէլիլիլ թէլիլիլալիլիլիլ
տէ, Դարաւալ իմարէթիլ Պալըլ Ալիլ
իլթիլիլալալ հիլ պիր սէպէպ վէրմիլ
օլաւալըլըլալ, քէնտի հուտուտ
իլթիլիլիլիլ աալիլ ճէմ իտիլիլիլիլ
սէպէպիլիլ անլաւալալալ պիլիլիլ
միլ տիր :

Սաալալալ հալըլիլիլիլ տիւն մէլ
քիլ թէլիլիլալիլիլ վիլիլիլ ճէ
վալըլալալ, հիւքիլմէթիլ Սէնիլիլիլ
Դարաւալալ գալըլ հիլ պիր թէպիլիլ
տէ պուլունմադտալ, վէ անճադ Ըչ
գօտալալ իլթիլիլիլ օն իլ թալալ
աալիլ կէօնտիլիլ, մէմալիլիլ թէք
միլ գուլիլիլ աալիլիլիլիլ, իտիլ
ման նիլիլ ու էֆըքալալալ պուլուն
տուլըլ թալիլիլ հարալիլիլիլ ան
լալըլ Սըրալիլիլ կէօլիլիլիլիլ օլ
տուլունա, վէ իլթիլիլ հիլ պիր թիւ
ֆէն պօշալթըլալալալ զալիլիլ իտ
լար գըլըլալալ, զալթըլ հալըլիլիլ ճա
հանէ թարափըլալ, Դարաւալալ
քէնտիլիլ հազըլտա նիլալ թա
թանէտէ պուլունտուղունտա պիր ալա
մէթ, վէ Հէրալ արըլարըլ տալիլիլ
տալիլիլ իլթալ օլունա հալըլալ
մալ իլիլ, մէքուլման աղըլար իլթ
իլիլ Դարաւալ իմարէթիլ քէնտի թէ
էսիլիլիլ մէլ գըլիլ իլթալ իլթ
միլ օլունգունա պիր իտալալալ ատա
իտիլիլիլիլ պէլալալալ սօնրա, սաա
լըլ միւլալիլիլիլ հալըլիլիլիլ քէնտի
իլթալ մէլիլիլ, զալթըլ հալըլիլիլ ճա
հանէ թարափըլալ թալալիլ պուլ
րուլունտալ, վէ միւսալալ վալթ ու
սալթըլալալ անըլ միւլալալալ իլթ
գըլըլալալալ տալիլ իլթիլիլիլ պէ
եան իլթիլիլ տիր : —

ՊՈԼՈՆՈՐ ՏԷԼԼԱ-ՍՈԼՏԱ, վէ Մաննի վէ Վէլիչ Էնդախանէլէրինոէ :